

**Zbiór Zasad Etyki
Adwokackiej i Godności
Zawodu. Komentarz**
Wydanie 5.

Przejdź do produktu na ksiegarnia.beck.pl

Przedmowa

Normy i wartości etyczne mają charakter uniwersalny. Ich natura sprawia, że są niezmiennie aktualne. Wartości moralno-etyczne nie wygasają, nie starzeją się, nie dezaktualizują. Tylko dzięki nim ludzkość przetrwała i cieszy się perspektywą dalszego rozwoju.

Prawdą jest, że w niektórych okresach historycznych obserwujemy obniżenie zainteresowania wartościami etycznymi jako elementem porządkującym życie społeczne. Okresowym fluktuacjom podlega także powszechna gotowość do postępowania zgodnie ze wskazaniami etyki. Na przykład obecnie daje się zaobserwować, że współczesna cywilizacja zachodnia zachęca do tego, aby ludzie gromadzili się wokół wspólnych grup interesów, a nie wokół wspólnie wyznawanych wartości. Procesy te są jednak przemijające i potwierdzają tylko, że to właśnie wartości etyczne stanowią centrum, wokół którego grawituje ludzkość.

Deontologia zawodowa adwokatów jest przeniesieniem powszechnych norm etyczno-moralnych na grunt powinności adresowanych do osób wykonujących tak społecznie ważne zadanie, jakim jest niesienie pomocy prawnej. Jest naturalne zatem, że wszystkie odniesienia dotyczące etyki ogólnej znajdują bezpośrednie odbicie w etyce adwokackiej i całej adwokaturze.

Powstaniu pracy przyświecały dwie idee.

System etyki adwokackiej, obok etyki lekarskiej, jest nie tylko najstarszym kompendium deontologicznym, ale też w sposób wręcz idealny został dopasowany do istoty zawodu oraz wyzwań moralnych, wobec których staje adwokat. Rozwiązywanie dylematów moralnych w połączeniu z bieżącą pracą na rzecz klienta może stać się źródłem pełnej, życiowo-zawodowej satysfakcji adwokatów, których zajęcie jest przecież czymś o wiele bogatszym niż zwykłe „świadczenie usług”.

Tak więc pierwszym pomysłem na napisanie pracy był zamiar przybliżenia zainteresowanemu Czytelnikowi tematyki dotyczącej deontologii zawodowej adwokatów: wyzwań, pokus, powinności oraz imperatywów moralnych, które czynią profesję adwokacką w równym stopniu społecznie pożyteczną, co po prostu piękną.

Podczas kreślenia uwag powstała idea skorzystania z okazji, aby wymieszać – miejscami suchą tematykę – wątkami będącymi próbą

Przedmowa

opowieści o adwokaturze. Procesy zachodzące we współczesnej palestrze były czynnikiem ośmielającym autora do przedstawienia różnorodnych aspektów pracy adwokackiej widzianej od strony praktycznych potrzeb dnia codziennego.

Współcześnie zajęciem *en vogue* jest kontestowanie „dawnych” norm i zwyczajów, a nie ich dogłębne poznawanie i afirmowanie. Roztrząsanie problematyki pryncypiów deontologicznych jest dziś niemożliwe i często skazuje na zarzut anachronicznego konserwatyizmu. Pocieszeniem może być myśl, że lepiej być anachronicznym konserwatystą niż etycznym nihilistą, bo ten pozostawia po sobie tylko pustkę. Ostatecznie więc, po czasach kontestacji spirala dziejowa adwokatury na powrót zwróci się ku wartościom zdeponowanym w odziedziczonym przez nas systemie etyki adwokackiej. Warto zatem podjąć próbę przekazania tego wspaniałego dorobku każdemu, kto zechce się nim zainteresować czy dziś, czy też w przyszłości.

* * *

Od napisania powyższych słów towarzyszących pierwszemu wydaniu tej pracy minęło ponad 10 lat. Ten czas, ale i obserwacja ewoluującego środowiska adwokackiego analizowana z punktu doświadczenia dnia codziennego skłaniać powinny autora do weryfikacji zawartej w Komentarzu treści, zwłaszcza że miniona dekada zaowocowała wieloma zmianami.

W tym kontekście chciałbym podzielić się z zainteresowanym Czytelnikiem pewnym wspomnieniem. Otóż, stawiając pierwsze kroki w adwokaturze, znalazłem się pod brzemieniem poglądów dwóch (wybitnych) adwokatów zajmujących się problematyką etyki adwokackiej: adw. *Stanisława Śniechórskiego* oraz adw. *Zdzisława Krzemińskiego*. Byli oni jej bezkompromisowymi apologetami. Ich ortodoksyjność traktowano jednak za przejaw konserwatyizmu nierozumiejącego ducha zmieniających się czasów, sam też tak się do tych „wstecznych” poglądów odnosiłem. Dziś jednak uważam, że patrzyłem na te sprawy z niewłaściwej perspektywy.

Strony Komentarza nie są rzeźbą postaci adwokata idealnego. Nikt z nas, adwokatów nie jest wolny od wad, słabości, wahań. Wobec etycznych wyzwań stających nam na zawodowej drodze szukamy podpowiedzi, jak mamy postąpić.

Każdy człowiek powinien dążyć ku poczuciu integralności, życiu w zgodzie z sobą samym, wewnętrznej spójności, bo one dostarczają nam satysfakcji z bycia, z życia. Dążenie to nie powinno omijać adwokatów, choć jesteśmy wystawieni na próbę.

Jerzy Naumann

Warszawa, marzec 2023 r.

[Przejdź do księgarni →](#)